

|            |                                                                                                                   |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อเรื่อง | รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน<br>ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก |
| ผู้รายงาน  | นางสาวกัญฐณา พรสุพรรณวงศ์                                                                                         |
| ปีการศึกษา | 2567                                                                                                              |

## บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และ 2) ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 13 คน ขั้นตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (dependent) ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อพิจารณาปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 92.31 และเมื่อพิจารณาปัญหาในการบริหารงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีชื่อว่า USDPR MODEL ประกอบด้วย 6 ส่วน คือ 1) หลักการแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไก 4) วิธีดำเนินงาน 5) กิจกรรม คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (U) การคัดกรองนักเรียน (S) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน (D) การป้องกันและแก้ไขปัญหา (P) และการส่งต่อ (R) ซึ่งการดำเนินกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรมนั้น ต้องดำเนินการตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามและตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข 5) แนวทางการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก เทศบาลเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการพัฒนาตามรูปแบบสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการพัฒนาตามรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน พบว่า 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนได้ครบทุกคน โดยมีข้อมูลที่สำคัญสามารถนำไปใช้ในการคัดกรองนักเรียนได้ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ครูสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการคัดกรอง โดยได้รับความรู้ในพัฒนา มาแล้ว ทำให้ครูมีความสามารถในการคัดกรองนักเรียนได้ในระดับเป็นที่น่าพอใจ 3) การพัฒนาและส่งเสริม นักเรียน โดยพบว่า นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ได้รับกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพตามความถนัดของตนเอง มากยิ่งขึ้น มีกิจกรรมชุมนุม ชมรมที่นักเรียนสนใจเข้าร่วมอย่างหลากหลาย 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยครูมีการเฝ้าระวังป้องกันปัญหาที่จะก่อให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ให้คำแนะนำปรึกษา และหาทาง ออกให้กับนักเรียนในลักษณะเพื่อนที่ปรึกษา 5) ด้านการส่งต่อ จากการดำเนินการที่ผ่านมา ทำให้ยังไม่พบ ปัญหาที่นักเรียนได้รับการส่งต่อหน่วยงานภายนอก ซึ่งเป็นเพียงการส่งต่อภายในโรงเรียนจากครูที่ปรึกษา ไปยังครูผู้ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนเท่านั้น

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบที่นำไปใช้ในการ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็น ประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.89$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความถูกต้อง มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.92$ ) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.90$ ) และด้านความเป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=4.89$ ) นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ สรุปได้ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถลดปัญหานักเรียน นักศึกษาหลุดออกจากระบบการศึกษา (Learning loss) นักเรียน นักศึกษาสามารถสะสมเวลาเรียนได้รับการพัฒนาผ่านธนาคารหน่วยกิต หรือเครดิตแบงก์ (Credit Bank) ที่จะเป็นการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ โดยกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน สามารถสะสมผลการเรียนรู้ในแต่ละวิชา แต่ละทักษะ องค์ความรู้ที่ต้องการ และนำมาสะสมไว้เพื่อการศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง Block course และพัฒนาหลักสูตรเพื่อรองรับให้กับกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาและยังไม่มีงานทำ กลุ่มผู้เรียนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษา และคนวัยทำงาน หรือผู้ที่ต้องการ Up-Skill, Re-Skill รวมถึงการเรียนรู้ในห้องเรียน และการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อตอบโจทย์การเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา